

Kosteikot – rahoitusmahdollisuuksia perustamiseen, kunnostamiseen ja hoitoon

Yleishyödylliset ympäristö- ja ilmastoinvestoinnit

Jukka Penttilä
14.3.2025

Yleishyödylliset ympäristö- ja ilmastoinvestoinnit, korvamerkitty raha

- **Investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen** tavoittelevat ilmastoneutraaliutta. Näillä investoinneilla luodaan ja parannetaan maaseudun energia- ja resurssitehokkuutta sekä turvallisuutta. Investoinnit voivat olla uusiutuvia energialähteitä ja niiden käyttöä lisääviä investointeja sekä energiatehokkuutta ja energian säästöä lisääviä investointeja.
- **Investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon** edistävät ja parantavat vesiensuojelun tilannetta. Investoinneilla voi vahvistaa yhteistyötä ja verkostoitumista ja kehittää uusia menetelmiä, työkaluja ja toimintatapoja pienten vesialueiden, **rakennettujen vesiensuojelukosteikkojen** ja muiden alueiden ja maaperän hoidossa ja kunnostamisessa.
- **Investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi** parantavat maaseudun maisemanhoitoa, kylämaisemien ja luonnon monimuotoisuutta sekä ekosysteemipalveluja. Tuettavat kohteet lisäävät maaseutualueen vetovoimaa ja virkistyskäyttömahdollisuuksia.

Tuen saaja

- Tukea yleishyödylliseen investointihankkeeseen voi saada julkis- tai yksityisoikeudellinen yhteisö, kuten oppilaitos, kunta, järjestö, kyläyhdistys tai osuuskunta
- Tukea ei voi saada yksityishenkilö tai viljelijä. Tai jos tuen myöntämisen edellytykset on luotu keinotekoisesti tai hakija on laiminlyönyt lakisääteisiä velvoitteita

Tuen ehdot

- hakijalla oltava riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset hankkeen toteuttamiseen
- vain sellaisia investointeja tuetaan, joista saatava hyöty ohjautuu alueen asukkaille ja muille toimijoille, kuten erilaisille yhteisöille ja ihmisille
- investointikohde tulee olla hakijan hallinnassa vähintään viisi vuotta hankkeen viimeistä maksatuksesta, hankkeen hakuvaiheessa siis pidempään. Toistaiseksi voimassa oleva sopimus ei käy
- koska kosteikon hoitosopimuksessa on myös hallintavaade, niin yleishyödylliseen kosteikkoon hoitosopimuksen voi hakea ainoastaan sama taho, joka on hakijana investoinnissa

Mihin tukea voi käyttää

- investointeihin, kuten koneiden, laitteiden ja välineiden hankkimiseen
- rakennus- ja kunnostuskustannuksiin
- myös aineettomat investoinnit mahdollisia
- kohteen rakennesuunnitteluun
 - suunnittelukustannukset ovat tukikelpoisia, vaikka ovat syntyneet ennen hakemuksen jättämistä
 - jos kustannusten kohtuullisuus selvitetty (kilpailutettu)

Hankkeen suunnittelu ja käynnistäminen

- ennen hankkeen hakemista kannatta olla yhteydessä rahoittajaan
- hankkeen voi aloittaa omalla riskillä hakemuksen jättämisen jälkeen (ei suositella, koska ei ole takeita hankkeen rahoituksesta)
- tuki harkinnanvarainen
- hanke kilpailee muita hankkeita vastaan

Tuen määrä

- enintään 80 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista
- vähintään 20 prosenttia täytyy olla yksityistä rahoitusta
 - myös vastikkeeton (talkoo) työ mahdollinen
 - talkootyön arvo 20 euroa/tunti
 - talkookonetyön arvo 40 euroa/tunti
- jos hakija julkisoikeudellinen yhteisö, muuta julkista rahoitusta pitää olla vähintään 30 prosenttia
 - esimerkki, hakija kunta: hankkeen kustannusarvio 100 000 euroa ja tukiprosentti 80
 - yksityistä rahaa 20 000 euroa
 - julkisen tuen määrä 80 000 euroa
 - ELY-keskuksen tuen osuus 56 000 euroa (80 000 x 70%)
 - kunnan tuen osuus 24 000 euroa (80 000 x 30%)

Miten haetaan

- vain sähköinen haku Hyrrässä
- jatkuva haku
- valinnat valintajaksoittain
 - 1.2.–30.4.2025
 - 1.5.–30.9.2025
 - 1.10.2025 – 31.1.2026
 - + mahdolliset teemahaut
- Leader –ryhmillä omat valintajaksot

Rantamo-Seittelin kosteikkoalue Tuusulanjärven rannalla

Keski- ja Pohjois-Uudenmaan Lintuharrastajat Apus ry

Hankkeen päämääränä on torjua ruovikon ja muiden kasvien aiheuttamaa umpeenkasvua, mikä estää tai merkittävästi haittaa naurulokkien ja kalatiirojen pesimistä kosteikon pesimäsaarilla, 1) niitto- ja raivaustöiden avulla sekä 2) asentamalla siirrettäviä ja biohajoavia torjuntakankaita, jotka paitsi estävät kasvillisuutta nousemasta, myös toimivat poikaslintujen kokoontumisalueina. Lisäksi 3) parannetaan kalatiirojen pesimämahdollisuuksia muissa kosteikkohankkeissa toimiviksi osoitetuilla pesimälautoilla sekä 4) parannetaan vesilintujen pesimämahdollisuuksia lisäämällä alueelle tekopesiä. 5) Kahlaajalinnuille tullaan myös raivaamaan soveliasta rantaviivaa ruokailualueeksi

Tiroiden pesimälautojen suunnitellut sijainnit Seittelin kosteikolla. Pensaikon raivausalue on merkitty oranssilla varjostuksella. Ilmakuivassa näkyy vanhoja kasvillisudentorjuntakankaitamme. Huonokuntoiset viedään pois saarista, mahdolliset hyväkuntoiset uusiokäytetään. Uusilla kankailla pyritään laajentamaan naurulokeille sopivaa pesimäalaa länsisaaren pohjoispäässä ja itäsaaren itäreunalla.

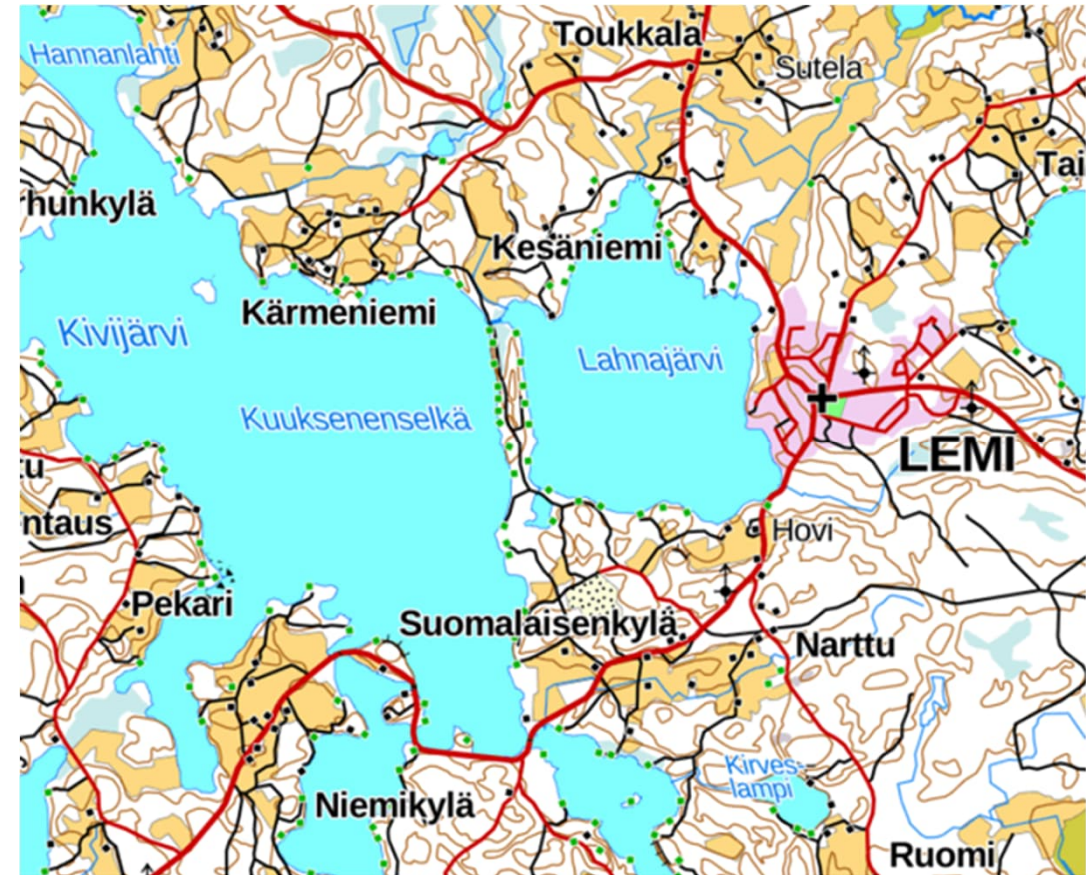

Ryötyksenpohjan kunnostus

- Neuvottoman Jakokunta
- Tuki 25 000 euroa
- Tukiprosentti 25
- Tehdään Ryötyksenpohjan ruovikoituneelle tura-alueelle elinympäristökunnostus allikoimalla, jolloin muodostuu kalanpoikasille, vesilinnuille ja -hyönteisille soveltuvaa mosaiikkimaista matalan veden sekä ruovikkosaarekkeiden muodostamaa elinympäristöä.

Kuuksenenselkä kuntoon

- Saimaan vesiensuojeluyhdistys ry
- Tuki 220 000 euroa
- Tukiprosentti 80
- Tuen siirto: Etelä-Karjalan kalatalouskeskus ry
- Kuuksenenselän vesiensuojelullisiin tavoitteisiin tähdätään jatkamalla vesistön kunnostusta. Hankkeessa edistetään vesiensuojelua hoitokalastuksilla, neuvonnalla ja viestinnällä sekä selvitetään vesiensuojelurakenteiden toteuttamisen edellytyksiä ja lupa-asioita. Toimenpiteiden vaikuttavuutta tarkastellaan vesinäytteenottojen avulla.

KIITOS!

Jukka Penttilä

jukka.penttila@ely-keskus.fi

0295 029 077

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unionin
osarahoittama